

politik. Det ærede Medlem tager ganske fejl. Den Frihandelspolitik, som vi her i Landet har ført, har ikke været en Afmagtspolitik. Vort Landbrugs enestaaende Udvikling fra 1880 indtil i Dag viser, og vore Erfaringer fra de sidste to Aar viser, at det er den mest aktive, den mest virkningsfulde Handelspolitik, vi overhovedet kan føre. Og hvad Selvopgivelsen angaar, forekommer det mig, at det er de Erhverv, som ikke tør gaa ud i den aabne Handel, i den frie Konkurrence, men kræver Hjemmemarkedet lukket af for dem selv, at det er disse Erhverv, der fører en Selvopgivelsespolitik, uden Tro og Tillid til deres egne Kræfter, en haabløs Selvopgivelsespolitik, der kun medfører Stilstand og Tilbagegang for det paagældende Erhverv.

Og naar nu det ærede Medlem Hr. Drachmann og ogsaa det ærede Medlem Hr. Borgbjerg finder, at denne nationalistiske Slaa-i-Bordet-Politik er en særlig udpræget Samfundspolitik, medens de, der er Modstandere deraf, udkældes for at drive Klassepolitik, saa ønsker jeg for mit Vedkommende at nedlægge en Indsigelse derimod. Naar man ynder at fremstille Frihandelen som en ensidig Agrarpolitik, er det saa forkert som vel muligt. Naar Flertallet af Landbostanden hylder denne Politik, ikke blot til Landbrugets Fordel, men til Fordel for hele vort Erhvervsliv, er det netop et Udtryk for, at Landbruget som Erhverv ikke ønsker at kræve Særfordele paa det øvrige Samfunds Bekostning. Agrarpolitik findes i andre Lande. Vil man se, hvad Agrarpolitik er, kan man gaa til Sverige, til Norge, til England og til alle Lande Syd paa. Der staaer Landbruget organiseret med Krav om Beskyttelse, med Krav om Forbud mod Import, Forbud mod Konkurrence. Der kan man træffe en Agrarpolitik, men her indenfor vort Lands Grænser har man hidtil ikke kunnet træffe den, og jeg haaber, at man heller aldrig nogen Sinde skal kunne træffe den.

Det er ikke blot saaledes, at denne Repræssalie- eller Revanchepolitik vil medføre, at det Land, der bruger den, kommer til at drage en kunstig Mur omkring sig overfor andre Nationer, men det er en Politik, som, gennemført konsekvent, mere end noget andet vil kalde paa Særinteresserne. Hvis vi tænker os en saadan Politik her i Landet — vi kan jo tage de faa Eksempler, der blev givet forleden Aften: naar Czekoslovakiet

lukker af for Kvæg, lukker vi af for Humle, tror jeg det var; naar Amerika lægger Told paa Smør, forbyder vi Indførsel af Automobiles; naar Frankrig forhøjer Tolden paa Smør, svarer vi med en Forhøjelse af Vintolden; naar Norge ikke vil modtage vort Kvæg, siger vi: Vi har ikke Brug for jeres Norgessalpeter — hvorledes vil da alt dette kunne virke indadtil? Jeg ser her bort fra, at der vil blive fuldkommen utaalelige Vilkaar for Handelsstanden, naar det bliver saaledes, at et eller andet Regeringskontor, eventuelt i Forbindelse med et Rigsdagsudvalg, skal finde paa stadig vekslende Regler for Import og Eksport, stadig skal fingerere med dette Puslespil, der jo uvægerligt vil ende i en Haardknude. Men en Mængde forskellige Erhvervsvirksomheder vil øjeblikkelig melde sig og stille deres Interesser op mod andres: skal den ene have Toldforhøjelse, den anden helt Importforbud, saa gælder det om at komme med i Kapløbet og se at opnaa den store Gevinst. Det vil medføre en Vilkaarlighed og Usikkerhed for Erhvervene, som vi ikke har kendt Mage til, og det vil blive det store Tal af Forbrugere, det vil sige, det vil blive hele Samfundet, der kommer til at undgælde derfor.

Sandheden er den, at Protektionisme, hvad enten den saa møder som ren Toldbeskyttelse, som Valutaregulering eller som aktiv Handelspolitik, i sin Oprindelse er en Særinteressepolitik, der tilstræber særlige Fordele paa det øvrige Samfunds Bekostning. Her i Landet er det ikke noget enkelt Erhverv — saaledes fremstilles det ofte, men det er ikke Tilfældet —, der for Tiden bærer denne Politik oppe. Handel, Skibsfart, Landbrug, Fiskeri, Haandværk har ikke Interesse af en saadan Politik, ja, ikke en Gang Industrien som Helhed. Forholdet er det, at nogle af vore største og mest betydningsfulde, mest levkraftige Industrier aldrig har haft nogen Beskyttelse og heller ikke nu nærer Ønske derom. Men de Kræfter, der forleden Aften, her i Tinget mødtes i en varm Omfavnelser og alle bar Kravet om en nationalistisk Handelspolitik oppe, kommer fra to bestemte, men hinanden tilsyneladende fjernt liggende Lejre. Den ene Lejr er Højfinansens Lejr, den Finanskreds, der under og efter Krigen spekulerede dels i Vareindkøb fra Udlandet og dels i kunstige og overdrevne Udvidelser af industrielle Virksomheder med dertil hørende Udvanding af Kapital, og